

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอส

THAI SMEs STANDARD

มอก.เอส 60-2562

ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้

HANDICRAFTS OF LEATHER

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS59.140.35

ISBN 978-616-475-314-3

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอส
ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้

มอก.เอส 60-2562

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 022023300

ปัจจุบันนี้ ผู้ทำซึ่งเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และกลุ่มธุรกิจเกิดใหม่ (Startup) ได้ทำผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้เพื่อจำหน่ายในประเทศและส่งออกไปยังต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่ทำโดยใช้ประสบการณ์ของผู้ทำเอง ทำให้คุณภาพแตกต่างกัน

จึงเห็นควรกำหนดเกณฑ์คุณภาพสำหรับผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส และเป็น การส่งเสริมและยกระดับอุตสาหกรรมประเภทนี้ให้มีคุณภาพดีและสม่ำเสมอ เป็นที่ยอมรับทั้งตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศ

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้ จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากเอกสารต่อไปนี้ เป็นแนวทาง

มผช. 595/2559	ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้
ISO 17075-1:2017	Leather – Chemical determination of chromium (VI) content in leather – Part 1 : Colorimetric method
ISO 17131:2012	Leather – Identification of leather with microscopy

ประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ฉบับที่ 32 (พ.ศ. 2562)

เรื่อง กำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส
ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกประกาศกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมเอส
ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้ มาตรฐานเลขที่ มอก.เอส 60-2562 ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้
ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2562

(นายวันชัย พนมชัย)

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานอุตสาหกรรมเอส

ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้ครอบคลุมเฉพาะผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์ที่ทำจากหนังแท้ชนิดเดียวหรือมากกว่า สำหรับเป็นของใช้ของประดับตกแต่งและของที่ระลึก โดยไม่รวมถึงกระเป๋าเดินทาง ถุงมือหนัง
- 1.2 มาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้ไม่ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังผสมและผลิตภัณฑ์เครื่องหนังอื่น ที่ได้ประกาศเป็นมาตรฐานอุตสาหกรรมเอสแล้ว

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้ (handicrafts of leather) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำหนังแท้ชนิดเดียวหรือมากกว่า มาออกแบบ ตัดเย็บหรือประกอบเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป หรือได้จากการนำผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปมาออกแบบและตกแต่งด้วยหนังแท้ อาจมีการประกอบหรือตกแต่งด้วยวัสดุอื่นเพื่อเพิ่มความแข็งแรงหรือความสวยงาม เช่น โลหะ พลาสติก ไม้ ฟองน้ำ ยาง กระจก ทำเป็นของใช้ ของประดับตกแต่ง และของที่ระลึก เช่น กรอบรูป กล่องใส่ของ พวงกุญแจ กำไล
- 2.2 หนังแท้ หมายถึง หนังของสัตว์ต่าง ๆ ที่ผ่านกรรมวิธีการฟอก อาจย้อมสี ตกแต่งลวดลาย หรือเคลือบผิว ทั้งนี้ไม่รวมถึงหนังของสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

3. ประเภท

- 3.1 ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้ แบ่งตามหนังที่ใช้ทำออกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 3.1.1 ประเภทหนังแท้ล้วน
 - 3.1.2 ประเภทที่ด้านนอกทำจากหนังแท้

4. มิติ

- 4.1 มิติ แล้วแต่กรณี

ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ในที่ฉลาก

การทดสอบให้ใช้อุปกรณ์วัดที่เหมาะสมและมีความละเอียดไม่น้อยกว่า 1 mm

5. คุณลักษณะที่ต้องการ

- 5.1 ลักษณะทั่วไป

ต้องเรียบร้อย ประณีต สวยงาม มีรูปแบบและรูปทรงที่เหมาะสมกับการใช้งาน ไม่บิดเบี้ยว หนังไม่ฉีกขาด หรือมีตำหนิ และไม่มีราปรากฏให้เห็นตลอดชิ้นงาน ไม่มีข้อบกพร่องและปลายแหลมยกเว้นกรณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของชิ้นงาน ไม่มีข้อบกพร่องที่เกิดจากกรรมวิธีการทำและมีผลเสียต่อการใช้งาน เช่น รอยแยก รอยขาด รู เส้นด้ายขาด เส้นด้ายหลุดลุ่ย สีไม่สม่ำเสมอยกเว้นกรณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของลวดลาย

มอก. เอส 60-2562

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.2 การประกอบ (รวมถึงการถัก สาน มัด ผูก ตอก) (ถ้ามี)

ต้องเรียบร้อย ประณีต สวยงาม ตัดแน่น ไม่มีข้อบกพร่องที่เกิดจากกรรมวิธีการทำและมีผลเสียต่อการใช้งาน รอยต่อต้องเรียบร้อย ตัดแน่น และไม่แยกออกจากกัน

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.3 การเย็บ (ถ้ามี)

5.3.1 ต้องเรียบร้อย ประณีต ฝีเข็มสม่ำเสมอทั้งด้านนอกและด้านในของผลิตภัณฑ์

5.3.2 การบุด้วยแผ่นฟองน้ำ (ถ้ามี) ต้องเย็บให้เรียบร้อย แน่น ไม่ย้วยหรือหลุดลุ่ย ฝีเข็มสม่ำเสมอทั้งด้านนอกและด้านในของผลิตภัณฑ์

5.3.3 การเย็บหุ้มริมหรือกุน (ถ้ามี) ต้องเรียบร้อย ประณีต ฝีเข็มสม่ำเสมอทั้งด้านนอกและด้านในของผลิตภัณฑ์

5.3.4 การติดกระดุม ซิป หรือวัสดุอื่น (ถ้ามี) ต้องเรียบร้อย แน่น และไม่ย่น

กรณีเป็นโลหะ ต้องไม่มีสนิม ไม่มีขอบคมและปลายแหลม

5.3.5 กรณีที่มีการซับใน ต้องเย็บเรียบร้อย แน่น ไม่หลุดลุ่ยง่าย สีผ้าซับในต้องสีเดียวกันหรือใกล้เคียงกับสีตัวผลิตภัณฑ์ยกเว้นกรณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของชิ้นงาน

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.4 ลวดลาย (ถ้ามี)

ต้องประณีต สวยงาม สม่ำเสมอ การต่อลวดลายต้องตรงตามลักษณะของลวดลาย

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.5 สี (ถ้ามี)

ต้องมีสีสม่ำเสมอ ตัดแน่น ไม่ต่าง หลุด ลอก หรือเปราะเปื้อนยกเว้นกรณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของชิ้นงาน เมื่อจับหรือสัมผัสแล้วสีต้องไม่ติดมือ

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.6 การประกอบหรือตกแต่งด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี)

ต้องเรียบร้อย ประณีต สวยงาม ตัดแน่น กลมกลืนและเหมาะสมกับชิ้นงานยกเว้นกรณีที่เป็นลักษณะเฉพาะของชิ้นงาน รอยต่อต้องไม่แยกออกจากกัน ไม่มีกลิ่นของสารเคมี และรอยเปราะเปื้อนของสารที่ใช้ยึดติดชิ้นส่วนเข้าด้วยกัน ไม่มีขอบคมและปลายแหลม

- กรณีวัสดุประกอบหรือตกแต่งเป็นโลหะ ต้องไม่มีสนิม

- กรณีใช้วัสดุจากธรรมชาติ ต้องไม่มีราหรือตำหนิที่เกิดจากการทำลายของแมลง

- กรณีใช้พลาสติก ต้องไม่มีเสี้ยนหรือครีบ

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจและการดม

5.7 การเคลือบผิว (ถ้ามี)

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ แตก หลุดหรือลอก และต้องไม่ทำให้ชิ้นงานขาดความสวยงาม

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.8 หน้าที่ใช้ทำ

ต้องเป็นหนังแท้ตามที่ระบุไว้ที่ฉลาก

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม ISO 17131

5.9 การใช้งาน

ต้องสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.10 ปริมาณเฮกซะวาเลนต์โครเมียม

ต้องไม่เกิน 3 mg/kg

การทดสอบให้ปฏิบัติตาม ISO 17075-1

6. การบรรจุ

6.1 ให้บรรจุผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้ในบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้ระหว่างการขนส่งและการเก็บรักษา

การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

7. เครื่องหมายและฉลาก

7.1 ที่ฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ประดิษฐ์จากหนังแท้ทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

- (1) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้ พร้อมชื่อหนังที่ใช้ทำ หรือชื่ออื่นที่สื่อความหมายว่าเป็นผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้
- (2) ประเภท
- (3) มิติ เป็นเซนติเมตรหรือนิ้ว
- (4) เดือน ปีที่ทำ
- (5) รหัสรุ่นที่ทำ
- (6) ประวัติผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)
- (7) ข้อเสนอแนะในการใช้และการดูแลรักษา
- (8) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- (9) หากไม่ได้มีการตกลงไว้เป็นอย่างอื่น ให้ระบุประเทศที่ทำ

ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

8. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- 8.1 รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ผลิตภัณฑ์ประติษฐ์จากหนังแท้ที่ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน ที่ส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- 8.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- 8.2.1 การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการใช้งาน การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลากให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน 5 ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 5.9 ข้อ 6. และข้อ 7. ทุกรายการ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ประติษฐ์จากหนังแท่นั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 8.2.2 การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบ มิติ ลักษณะทั่วไป การประกอบ (รวมถึงการถัก สาน มัด ผูก ตอก) (ถ้ามี) การเย็บ (ถ้ามี) ลวดลาย (ถ้ามี) สี (ถ้ามี) การประกอบหรือตกแต่งด้วยวัสดุอื่น (ถ้ามี) และการเคลือบผิว (ถ้ามี) ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ 8.2.1 แล้ว จำนวน 5 ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4. ข้อ 5.1 ข้อ 5.2 (ถ้ามี) ข้อ 5.3 (ถ้ามี) ข้อ 5.4 (ถ้ามี) ข้อ 5.5 (ถ้ามี) ข้อ 5.6 (ถ้ามี) และข้อ 5.7 (ถ้ามี) ทุกรายการ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ประติษฐ์จากหนังแท่นั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 8.2.3 การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบหนังที่ใช้ทำและปริมาณเสกชะวาเลนตีโครเมียม ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ 8.2.1 แล้ว จำนวน 1 ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 5.8 และข้อ 5.10 ทุกรายการ จึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ประติษฐ์จากหนังแท่นั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 8.3 เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ประติษฐ์จากหนังแท้ต้องเป็นไปตามข้อ 8.2.1 ข้อ 8.2.2 และข้อ 8.2.3 ทุกข้อจึงจะถือว่าผลิตภัณฑ์ประติษฐ์จากหนังแท่นั้นเป็นไปตามมาตรฐานอุตสาหกรรมเอสนี้